

**Udskrift
af
Arbejdsrettens dom af 8. maj 2008**

i sag nr. A2006.456:

Finanssektorens Arbejdsgiverforening
for

TrygFonden
Lyngby Hovedgade 4,2
2800 Kgs. Lyngby
(advokat Merete Preisler)

mod

Landsorganisationen i Danmark
for

Fagligt Fælles Forbund
(konsulent Pernille Leidersdorff-Ernst)

Biintervenient til støtte for klager:

Funktionærernes og Tjenestemændenes Fællesråd
for

Danske Forsikringsfunktionærers Landsforening
(advokat Michael Møllegaard Jessen)

Dommere: Jens Peter Bostrup, Henrik Marstrand Dahl, Carl Erik Johansen, Lene Pagter Kristensen (retsformand), Johnny Skovengaard, Karsten Thystrup og Nicolai Westergaard.

Sagens hovedspørgsmål er, om en af Fagligt Fælles Forbund varslet konflikt mod virksomheden TrygFonden er lovlig.

Parternes påstande

Klager, Finanssektorens Arbejdsgiverforening (FA) for TrygFonden har nedlagt påstand om, at indklagede, Landsorganisationen i Danmark (LO) for Fagligt Fælles Forbund (3F), skal anerkende, at den ved brev af 15. maj 2006, som fastholdt ved brev af 14. juni 2006, varslede konflikt mod virksomheden TrygFonden er ulovlig.

Indklagede, Landsorganisationen i Danmark for Fagligt Fælles Forbund, har påstået frifindelse.

Funktionærernes og Tjenestemændenes Fællesråd (FTF) for Danske Forsikringsfunktionærers Landsforening (DFL) er indtrådt i sagen som biintervenient til støtte for klagers påstand.

Sagsfremstilling

TrygFonden er en del af Tryg i Danmark smba, som er et finansielt holdingselskab, der bl.a. ejer 60 % af aktierne i den børsnoterede forsikringskoncern Tryg Vesta. Tryg i Danmark investerer endvidere i andre tryghedsskabende virksomheder inden for sundhed og sikkerhed, ligesom selskabet

driver en række almennyttige aktiviteter, hvilket sker inden for rammerne af den non-kommercielle del af selskabet, TrygFonden.

TrygFonden beskæftiger sig dels med donationer, dels med projekter. Et af disse projekter er "Tryg på stranden", som navnlig har til formål at øge badesikkerheden i Danmark. Projektet er et non-kommercielt samarbejde mellem TrygFonden og Dansk Svømmeunion, der blev etableret i 1998. Danmarks Svømmeunion har det faglige ansvar for projektet, mens Tryg Fonden er ansvarlig for finansieringen. Projektet består af en række elementer, hvori navnlig indgår tilvejebringelse af fuldt udstyrede livreddertårne bemannet med kystlivreddere til udvalgte danske strande hvert år i perioden 26. juni til 20. august 2008 samt andre opgaver i relation til badesikkerhed. Livredderne, der deltager i projektet, har alle modtaget en kystlivredderuddannelse, som Dansk Svømmeunion afvikler, og som er certificeret hos International Life Saving Federation (ILSF). Uddannelsen, der koster 15.000 – 20.000 kr. betales af TrygFonden bortset fra 1.500 kr., som livredderne selv afholder. Livredderne gennemgår endvidere hvert år et repetitionskursus, som er gratis. Livredderne, som typisk er studerende, arbejdede indtil sommeren 2006 som frivillige og modtog alene skattefri diæter, som blev udbetalt af Dansk Svømmeunion.

Foranlediget af en Højesteretsdom afsagt den 30. juni 2005 opstod der tvivl om, hvorvidt man kunne fortsætte med at honorere livredderne med skattefri diæter. I et notat herom af 6. marts 2006 udarbejdet af revisionsselskabet KPMG hedder det bl.a.:

"Notat om skattefri rejsegodtgørelser til kystlivreddere

På møde den 2. marts 2006 mellem Dansk Svømmeunion, Trygfonden og KPMG blev situationen vedrørende udbetaling af skattefri rejsegodtgørelser til kystlivreddere, som deltager i projektet "Tryg på Stranden" gennemgået.

Projekt konstruktion for Tryg på stranden

Projekt "Tryg på stranden" (TPS) er et samarbejde mellem TrygFonden og Dansk Svømmeunion. TPS stiller livreddere og udstyr til rådighed til brug på udvalgte strande i Danmark i højsæsonen.

...

Alle udgifter i TPS projektet afholdes af TrygFonden, mens Dansk Svømmeunion stiller mandskab og ekspertise til rådighed for samarbejdet. TrygFonden og Dansk Svømmeunion har etableret en styregruppe for samarbejdet.

Hele projektet er organisatorisk en del af Dansk Svømmeunion. Projektet revideres derfor som en del af Dansk Svømmeunion. Idet udgifterne til projektet afholdes af TrygFonden, revideres udgiften hertil ligeledes i TrygFonden.

Dansk Svømmeunion er indtil 2005 blevet revideret af BDO. Revisionen har ikke stillet spørgsmålstejn ved, hvorvidt TPS projektet er en del af Dansk Svømmeunions skattefri aktivitet. Det forudsættes derfor i dette notat, at TPS projektet er en del af Dansk Svømmeunions skattefri aktivitet til almennyttige formål.

Kystlivreddernes arbejdsmonster og mødetider

TPS samarbejdet har livreddere på strandene i perioden fra den 20. juni til den 15. august, svarende til 8 uger i højsæsonen. Der er ca. 120 livreddere, der bemander livreddertårnene på de danske strande.

Hvert år tilmelder livredderne sig projektet og angiver hvilke uger, de er til rådighed for projektet, samt hvilke strande de gerne vil arbejde på. TPS sammensætter på baggrund heraf en vagtplan for sæsonen. Ved sammensætningen af vagtplanen tilgodeser TPS så vidt muligt livreddernes ønsker om hvilke strande, de gerne vil arbejde på – men livredderne er ikke sikre på at få tildelt de strande, de har ønsket.

Livredderne har vagt i 7 dage ad gangen, fra mandag til søndag. I hver vagt er der dog indlagt en ugentlig standby dag, hvor livredderne skal være til rådighed for tilkaldelse og derfor skal opholde sig i nærhed af vagtstedet. I 2005 sæsonen var i udstrakt grad behov for at indkalde livredderne på den ugentlige standby dag pga. sygdom m.v.

Livreddernes daglige vagt på standen går fra kl. 11:00 til 19:00 – derudover påregnes der ca. 1 times forberedelse og afrydning, henholdsvis før og efter hver vagt. Den samlede arbejdstid på stranden udgør dermed 10 timer dagligt.

TPS har etableret et system, hvor hver livredder melder henholdsvis til og fra til hver vagt via SMS. Livredderen sender dermed en SMS til TPS, når vagten påbegyndes og når vagten afsluttes.

Livredderne modtager intet egentligt honorar for arbejdet. Der betales dog et beløb svarende til skattefri godtgørelser efter Skatterådets sats for skattefri rejsegodtgørelser. De får desuden deres kørsel betalt enten efter regning (billigste transportmiddel) eller med standardsatserne og gratis ophold (overnatning) stillet til rådighed. Ophold sker i lokaler stillet til rådighed af den enkelte kommune, hvor der er opsat livreddertårn.

Dansk Svømmeunion har i 2005 udbetalt 1.000.000 kr. i skattefri rejsegodtgørelser efter Skatterådets standardsatser til livreddere.

...

24-timers reglen og afstand til sædvanlig bopæl

Det er grundlæggende et krav for udbetaling af skattefri godtgørelser, at rejsen har været mindst 24 timer, og at livredderen ikke faktisk har overnattet på den sædvanlige bopæl. Derudover er det en betingelse, at livredderen på grund af afstanden til den sædvanlige bopæl, ikke har haft mulighed for at overnatte på den sædvanlige bopæl. Der skal principalt foretages en konkret vurdering i hvert enkelt tilfælde.

Højesteret har ... den 30. juni 2005 afsagt dom i en sag vedrørende afstanden til den sædvanlige bopæl. I dommen fastslås det, at der skal skelnes mellem udstationering og midlertidig

ansættelse direkte på arbejdsstedet. Ved midlertidig ansættelse direkte på arbejdsstedet fremhæver Højesteret 11 timers reglen i hviletidsbestemmelserne som afgørende for, hvorvidt det ville være muligt for den enkelte medarbejder at overnatte på den sædvanlige bopæl. Foruden 11-timers reglen kan der i nogen grad medtages arbejdsgivers instrukser til medarbejderen om, at han skal overnatte på arbejdsstedet.

På baggrund af den beskrevne situation for livredderne, er det KPMGs opfattelse, at livredderne må anses for at være direkte ansat på et midlertidigt arbejdssted, og at de derfor ikke skal anses for udstationeret.

Uanset livredderne i løbet af 7 dages vagtperioden indgår i en tilkaldeordning med Søværnets Operative Kommando 24 timer i døgnet, er det KPMGs opfattelse, at en livredder ikke skattemæssigt kan antages at være på vagt 24 timer i 7 dage i træk, og alene af denne grund retfærdiggøre udbetaling af skattefri godtgørelser til livreddere, der har forholdsvis kort afstand til den sædvanlige bopæl.

Med udgangspunkt i ovennævnte arbejdsmønster og 11-timers reglen, kan KPMG vejledende udtale, at livreddernes midlertidige arbejdssted (stranden) bør ligge mindst 1,5 timers transport i afstand fra den sædvanlige bopæl (hver vej) svarende til ca. 150 km.

Hvis livredderens sædvanlige bopæl ligger inden for denne afstand af standen, eller hvis livredderen faktisk har overnattet på den sædvanlige bopæl, kan der ikke udbetales skattefri rejsegodtgørelser til livredderen.”

Tryg i Danmark havde frem til oktober 2005 været 100 % ejer af forsikringskoncernen Tryg Vesta. Efter at TrygVesta i oktober 2005 var blevet børsnoteret, solgte Tryg i Danmark 40 % af aktierne i virksomheden, og der skete herefter i løbet af efteråret 2005 en administrativ og organisatorisk udskillelse af Tryg i Danmark fra TrygVesta. På et bestyrelsesmøde den 8. marts 2006 blev det besluttet at lade Tryg i Danmark indmelde i FA.

3F ved Henriette Olofsen henvendte sig i brev af 17. marts 2006 til TrygFonden med krav om oprettelse af overenskomst for livredderne. Det hedder i brevet bl.a.:

”Oprettelse af overenskomst

På baggrund af henvendelse fra adskillige medlemmer, der arbejder som livreddere for TrygFonden/Dansk Svømmeunion i projekt ”Tryg på stranden”, er Fagligt Fælles Forbund blevet opmærksom på løn- og ansættelsesvilkår og kan konstatere, at dette område ikke er overenskomst-dækket, hvorfor vi skal bede om en overenskomstforhandling.

Jeg skal forslå følgende mødedatoer: Mandag den 10. april eller torsdag den 20. april.

...

Forbundet ser det som et stort problem, at vores børn og unge ikke går en tryk sommer i møde, idet vi er bekendt med, at arbejdsforholdene ikke er befordrende for badesikkerheden på strandene.

Da vi ser yderst alvorligt på situationen, føler vi os forpligtet til at orientere i de involverede kommuner om denne henvendelse.”

TrygFonden ansøgte den 23. marts 2006 om optagelse i FA. Af ansøgningsskemaet fremgår bl.a. følgende:

”...

Hidtidige løn- og arbejdsvilkår – herunder

Da Tryg i Danmark er under udskillelse fra TrygVesta, er medarbejdernes løn- og ansættelsesvilkår reguleret af disses hidtidige vilkår, dvs. enten DFL-overenskomsten, de overordnede lokalaftale med Tryg Forsikring eller individuelle kontrakter

- Gældende overenskomst:

Tryg i Danmark har ikke indgået overenskomst, men vil afhængig af den enkelte medarbejder fortsat anvende vilkårene i DFL- overenskomsten respektive i hensigtsmæssigt omfang spejle vilkårene i nævnte lokalaftale.

- Ugentlig effektiv arbejdstid

Svarende til vilkårene i Tryg.

Ønsket optagelsesdato:

Så snart som muligt”

Den 24. marts 2006 besvarede direktør i TrygFonden Gurli Martinussen henvendelsen fra 3F ved Henriette Olofsen. I brevet hedder det bl.a.:

”Vi har den 22. marts modtaget jeres brev af 17. marts. I brevet inviterer I til en overenskomstforhandling med henvisning til en henvendelse fra livreddere, som er tilknyttet projekt Tryg på Stranden.

Tryg på Stranden drives af Tryg Fonden og Dansk Svømmeunion. I projektet får unge (over 18 år) mulighed for at uddanne sig som kystlivreddere...

Uddannelsen er internationalt certificeret og betales af TrygFonden. Dog er der en egenbetaling på 1.500 kr. Efter uddannelsen forpligter kystlivredderne sig til at indgå i sommerens vagtplaner med min. 4 ugers vagt. For vagterne modtager kystlivredderne omkostningsgodtgørelse.

Der er således ikke tale om et ansættelsesforhold, og vi har derfor vanskeligt ved at se begrundelsen for overenskomstforhandling.”

Den 28. april 2006 bekræftede FA over for Tryg i Danmark, at virksomheden var blevet optaget som medlem i FA med virkning fra 1. april 2006, og at virksomheden fra denne dato var omfattet af fællesoverenskomsten mellem FA og DFL.

I Hovedaftalen af 4. februar 2003 mellem FA og DFL er det bl.a. bestemt:

”§ 1

Inden for parternes forhandlingsområde har denne aftale virkning for FA’s medlems-selskaber inden for forsikringsområdet samt for medlemmer af DFL.

Bemærkning til § 1

Ved FA’s forhandlingsområde forstås: Enhver virksomhed – herunder også udenland-ske virksomheders datterselskaber, filialer, agenturer eller repræsentationskontorer i Danmark – med tilknytning til finanssektoren.

Ved DFL’s forhandlingsområde forstås: Funktionærer, medarbejdere ansat på funkti-onærlignende vilkår og elever beskæftiget i et forsikringsselskab eller forsikrings-agentur og hertil knyttede virksomheder (bortset fra assurandører).

...

§ 5

Stk. 1. Kollektive overenskomster om løn- og ansættelsesvilkår kan alene afsluttes mellem på den ene side FA eller FA’s medlemselskaber og på den anden side DFL eller en lokal personalesammenslutning, som er tilsluttet DFL.

Stk. 2. Da stk. 1 er en organisationseksklusivbestemmelse, kan der alene indgås kollektive overenskomster om løn- og ansættelsesvilkår med DFL. Dog kan der indgås kollektive overenskomster med de lokale personalesammenslutninger, der repræsente-rer én eller flere personalekategorier i et af FA’s medlemselskaber. Disse selskaber skal dog senest være indgået første gang den 29. oktober 1986.

Stk. 3. Ved forhandlinger om lokale kollektive overenskomster om løn- og ansættelses-vilkår kan hver af parterne rådføre sig med henholdsvis FA og DFL, eventuelt bemyn-dige disse til at overtage forhandlingerne.

Bemærkning til § 5

Der findes overenskomster, der er indgået mellem:

- *FA og DFL*
- *et medlemselskab under FA og en personalesammenslutning tilsluttet DFL, og*
- *et medlemselskab under FA og en personalesammenslutning, der ikke er tilsluttet DFL, og som havde overenskomster inden den oprindelige hovedaftales indgåelse den 29. oktober 1986.”*

I et brev af 15. maj 2006 fra 3F ved Henriette Olofsen stilet til Tryk Fonden/Dansk Svømmeunion hedder det bl.a.:

”Fagligt Fælles Forbund kvitterer hermed for Deres brev af 24. marts 2006, hvor De giver udtryk for, at man ikke betragter kystlivredderne som omfattet af et ansættelsesforhold.

Ligeledes skriver De i Deres brev, at forholdene på strandene efter Deres mening er

betryggende.

Til Deres svar skal jeg henlede opmærksomheden på følgende problemstillinger for badesikkerheden og arbejdsvilkårene for kystlivredderne:

1. Kystlivredderne er ofte alene på stranden på trods af, at Trygs aftale med kommunerne lover 2 livreddere på hver post.
2. Der er ingen sikring af hviletid- og fridøgnbestemmelserne – altså overtrædelse af EU- direktivet om hviledøgn/fridøgn.
3. Arbejdstiden er oftest op til 12 timer dagligt og aldrig under 9 timer.
4. En "aflønning" der i gennemsnit svarer til 34 kr. i timen.
5. Egenbetaling af uddannelse, til trods for, at det er en forudsætning for ansættelsen.

Jeg er af den opfattelse, at flere af kystlivredderne indgår i vagtplaner over en 8 ugers periode, og i så fald er de omfattet af lov om ansættelsesbeviser.

Jeg skal på baggrund af ovennævnte problemstillinger endnu engang bede om en overenskomstforhandling...

Da det ikke har været muligt at få aftalt en dato for overenskomstforhandling ved første henvendelse, skal jeg hermed meddele Dem at denne skrivelse er at betragte som 1. strejke/blokadevarsel."

Af et referat fra et bestyrelsesmøde i Tryg i Danmark afholdt den 17. maj 2006 fremgår bl.a.:

"Indledningsvis oplyste Gurli Martinussen, at det i konsekvens af en Østre Landsretsdom har været nødvendigt at ændre den formelle struktur omkring projekt Tryg på Stranden, da det ikke længere er muligt at vederlægge livredderne med skattefri diæter. I stedet indgås formelle kontrakter, hvor livredderne midlertidigt ansættes af TrygFonden og vederlægges med en timeløn på 150 kr. Ved fastsættelsen af timelønnen er skelet til vilkårene for livredderne på den Nordsjællandske Kystlivredningstjeneste, Amager Strandpark og Havnebadene, der drives af Københavns Kommune, ligesom det indgår i lønfastsættelsen, at TrygFonden stiller strenge faglige krav til livredderne og krav om logistisk fleksibilitet. En konsekvens af de nye vilkår er, at vederlæggelsen vokser fra forventet 950.000 kr. til 2,7 mio. kr., men på den anden side opnås en mere formaliseret og fastere tilknytning af livredderne. Bestyrelsen noterede sig ændringen samt oplysning om, at 3F har rettet henvendelse til TrygFonden om overenskomstdækning af området, hvilket Tryg i Danmarks medlemskab af FA imidlertid udelukker."

Under sagen er der fremlagt ansættelsesbreve af henholdsvis 22. og 23. maj 2006 samt et følgebrev med overskriften "**Ansættelsesbrev, livredder.**" dateret den 23. maj 2006 underskrevet af projektleder Rene Højer, TrygFonden, og direktør Pia Holmen, Dansk Svømmeunion.

I følgebrevet hedder det bl.a.:

"Ansættelsesbrev, livredder

...

Som du tidligere har fået information om ændrer vi i år ansættelses-forholdene for livredderne. Tidligere fik du diæter for din indsats, men fra i år får du løn i stedet. Derfor sender vi her ansættelsesbrevet til dig.

...

Når du har læst kontrakten igennem, beder vi dig sende originalen retur i underskrevet stand til Dansk Svømmeunion ... senest 1. juni 2006. Kopien beholder du selv. Hvis du har spørgsmål til kontrakten er du selvfølgelig velkommen til at ringe til Tryk på Strandens sekretariat...

Af ansættelsesbrevene, der bærer overskriften "**Din ansættelse som livredder**", fremgår bl.a. følgende ansættelsesvilkår:

"Ansættelsesforholdets varighed:

*Ansættelsesforholdet påbegyndes 25. juni 2006. Ansættelsesforholdet er tidsbegrænset og op-
hører uden varsel den 20. august 2006.*

...

Arbejdsopgaver mv.:

Dine arbejdsopgaver som livredder består i at skabe tryghed på stranden gennem:

- *Forebyggende indsats ved overvågning af stranden og badegæsterne.*
- *Redningsindsats i tilfælde af nødstedte til vands, på stranden og i nærområdet.*
- *Førstehjælpsopgaver i forhold til strandens gæster, eksempelvis mindre samaritopgaver.*
- *Diverse forefaldende opgaver i tilknytning til livreddertårnet og det hertil hørende udstyr, herunder klargøring og rengøring af det til livreddertårnet hørende udstyr.*
- *Deltagelse i livredderpatruljens besøg på blandt andet de danske strande, herunder demonstration af kunstigt åndedræt, hjertemassage og bjærgning samt formidling af gode råd til tilhørerne om sikkerhed ved vandet.*

...

Aflønning:

Lønnen er aftalt til kr. 7.200 pr. uge.

Såfremt du ved en uges udgang har arbejdet mindre end 48 timer, reduceres denne løn med kr. 150 pr. time.

...

Sygdom:

Du er ikke berettiget til løn under sygdom. Fravær på grund af sygdom skal indberettes til driftslederen inden kl. 8.00 på første sygedag.

Arbejdstid:

Arbejdstiden er aftalt til maksimalt 48 timer om ugen inklusive ½ times daglig frokostpause. Arbejdstiden kan placeres alle dage og tilrettelægges således, at du arbejder 6 dage om ugen efter en af driftslederen fastlagt vagtplan. Vagtplanen vil blive udleveret senest den 1. juni 2006.

...

Øvrige forhold:

For ansættelsesforholdet gælder ingen kollektive overenskomster.

...

Uddannelse:

Ansættelsesforholdet er betinget af, at du inden ansættelsesforholdets begyndelse har gennemført den af TrygFonden og Dansk Svømmeunion udbudte uddannelse som kystlivredder."

I et brev af 24. maj 2006 fra FA ved kontorchef, advokat Marianne Dissing til 3F hedder det:

"FA har fra vort medlem, TrygFonden, modtaget brev af 15. maj 2005 vedrørende livreddere tilknyttet projekt Tryg på Stranden. Hverken FA eller TrygFonden kan genkende de problemstillinger, som Fagligt Fælles Forbund beskriver i brevet.

Efter FA's hovedaftale på forsikringsområdet, som gælder for TrygFonden, kan hverken FA eller dens medlemmer indgå kollektiv overenskomst med andre organisationer end Danske Forsikringsfunktionærers Landsforening (DFL). Vi skal på den baggrund afvise Fagligt Fælles Forbunds krav om en overenskomstforhandling.

Jeg kan supplerende oplyse, at der bliver lavet skriftlige ansættelsesbeviser til livredderne for indeværende sæson."

3F besvarede dette brev ved brev af 14. juni 2006, hvori man fastholdt krav om overenskomstforhandling. I brevet hedder det bl.a.:

"Fagligt fælles Forbund kvitterer hermed for Deres brev af 24. maj 2006 og skal i den anledning meddele, at Deres henvisning til FA's hovedaftale efter vores mening ikke dækker det område som vi søger at overenskomstdække.

Med henvisning til FA's hovedaftale § 5, stk. 1, står der, at løn og ansættelsesvilkår alene kan afsluttes mellem på den ene side FA eller FA's medlemsselskaber og på den anden side DFL eller en lokal personalesammenslutning, som er tilsluttet DFL.

Ved medlemskaber kan jeg i § 1 i bemærkningerne hertil aflæse, hvem der er tale om, og ifølge bemærkningerne er der tale om:

- 1. Funktionærer, medarbejdere ansat på funktionærlignende vilkår og elever beskæftiget i et forsikringsselskab eller forsikringsagentur og hertil knyttede virksomheder (bortset fra assurandører).*

Fagligt Fælles Forbund mener ikke at det område (Livredderne), som vi ønsker at forhandle/overenskomstdække hører under DFL's overenskomstområde, da livredderne ikke er ansat som hverken funktionærer eller på funktionærlignende vilkår.

Fagligt Fælles Forbund fastholder derfor brev af d.15. maj 2006 med krav om overenskomstforhandling, og fremsendelse af 1. strejkevarsel.

Vi ser frem til at høre fra Dem inden 7 dage fra d.d. ellers må vi betragte dette som en uenighed om Deres hovedaftale, som må afklares via det fagretlige system."

I et brev ligeledes af 14. juni 2006 fra kontorchef, advokat Marianne Dissing på vegne FA til 3F hedder det bl.a.:

"I et brev af 24. maj til Fagligt Fælles Forbund oplyste FA, at TrygFonden var medlem her og dermed omfattet af Hovedaftalen mellem FA og DFL på forsikringsområdet. På den baggrund skal jeg protestere mod det fremsendte strejkevarsel/blokadevarsel i sagen.

...

Det kan i øvrigt oplyses, at FA er i dialog med DFL om at aftale vilkår for livredderne ansat i Tryg på stranden.

FA og Trygfonden vil foreslå, at der holdes et møde med deltagelse af Trygfonden, Fagligt Fælles Forbund, DFL, Dansk Svømmeunion og FA til en drøftelse af den opståede situation. Da det er meningen, at Tryg på stranden skal starte den 26. juni 2006, vil jeg foreslå, at mødet holdes hurtigst muligt – fx kan jeg foreslå møde i morgen torsdag den 15. juni fra kl. 13.00 og fremefter."

Der blev herefter afholdt møde den 15. juni 2006 mellem repræsentanter fra 3F, DFL, TrygFonden, Dansk Svømmeunion og FA. Af mødereferatet fremgår bl.a.:

"Mødet blev afholdt som et opklarende møde på baggrund af, at 3 F havde fremsat krav om overenskomstforhandling og fremsendt 1. strejkevarsel for de livreddere, der er ansat i TrygFondens og Dansk Svømmeunions projekt Tryg på stranden.

...

FA protesterede mod det fremsatte krav om overenskomstforhandling og strejkevarsel og henviste til, at FA med DFL har indgået en Hovedaftale, hvorefter FA og dets medlemmer ikke kan indgå kollektiv overenskomst med andre organisationer. Endvidere oplyste FA, at livredderne er omfattet af protokollatet mellem FA og DFL for midlertidigt beskæftigede service/teknikere.

DFL protesterede mod det fremsatte krav om overenskomstforhandling og strejkevarsel og henviste til, at DFL med FA har indgået en Hovedaftale, hvorefter FA og dets medlemmer ikke kan indgå kollektiv overenskomst med andre organisationer. Endvidere bekræftede DFL, at livredderne er omfattet af protokollatet mellem FA og DFL for midlertidigt beskæftigede service/teknikere.

3F fastholdt sine krav, men vil undersøge de nye oplysninger og hurtigst muligt vende tilbage."

I en e-mail afsendt s.d. af Rene Højer på vegne TrygFonden til repræsentanter for 3F hedder det bl.a.:

"Som aftalt på vores møde i dag sendes hermed ansættelsesbrev for vores livreddere tilknyttet projekt Tryg på Stranden.

Efter drøftelse med DFL er det blevet klargjort, at ansættelsesforholdet er omfattet af protokollatet under FA og DFL for midlertidigt beskæftigede service/teknikere.

DFL har derfor bedt om, at der udsendes en allonge til ansættelsesbrevet, som henviser til bestemmelsen."

I udateret allonge til de i projekt "Tryk på stranden" ansatte livredderes ansættelsesbreve er anført følgende:

"Allonge

TrykFonden er som medlem af Finanssektorens Arbejdsgiverforening (FA) omfattet af Hovedaftalen mellem FA og Danske Forsikringsfunktionærers Landsforening (DFL).

Efter drøftelser med FA og DFL er det klargjort, at livreddernes ansættelsesforhold er omfattet af protokollatet mellem FA og DFL for midlertidigt beskæftigede service/teknikere.

I ansættelseskontrakten under "Øvrige forhold" ændres derfor sætningen "For ansættelsesforholdet gælder ingen kollektive overenskomster" til "For ansættelsesforholdet gælder protokollatet om aflønning mv. for medarbejdere ansat til midlertidigt beskæftigelse, der ikke varer udover 3 måneder og medarbejdere med en arbejdstid på mindre end 8 timer ugentligt".

Det protokollat, som der henvises til i allongen, er underskrevet af FA og DFL den 25. januar 2005, og er bl.a. sålydende:

"Protokollat om aflønning mv. for medarbejdere ansat til midlertidig eller tidsbegrænset beskæftigelse, der ikke varer udover 3 måneder og medarbejdere med en arbejdstid på mindre end 8 timer ugentligt

1. Medarbejdere med midlertidig beskæftigelse

Medarbejdere, der er fyldt 18 år og ansat med midlertidig beskæftigelse for øje, aflønnes med 96 kr. pr. time.

Medarbejdere, der er under 18 år og ansat med midlertidig beskæftigelse for øje, aflønnes med 60 kr. pr. time.

Til midlertidigt beskæftigede medarbejdere, der arbejder uden for tidsrummet kl. 07.00 - 18.00 på ugens 5 første dage, ydes der ud over den ovenfor fastsatte timeløn et tillæg på 32 kr. pr. time for de forskudte timer."

FA og DFL har den 25. januar 2005 underskrevet et yderligere protokollat, som omhandler virksomheder med tilknytning til forsikringserhvervet. Det hedder i dette protokollat bl.a.:

"Protokollat om virksomheder med tilknytning til forsikringserhvervet

Denne aftale vedrører medarbejdergrupper beskæftiget i FA-medlemsvirksomheder med tilknytning til forsikringserhvervet.

Aftalen omfatter således servicevirksomheder (-selskaber), finansieringsvirksomheder (-selskaber), vekslerer og leasingselskaber samt lignende virksomheder med tilknytning til forsikringserhvervet. Aftalen gælder kun for den del af virksomheden, der er medlem af FA.

De mellem FA og DFL indgåede overenskomster og aftaler er gældende for virksomhedernes medarbejdere i den udstrækning, hvor de efter deres natur kan finde anvendelse, dog således at nævnte overenskomster og aftaler kan fraviges og suppleres, jf. nedenfor.

Hvis arbejdets særlige karakter nødvendiggør dette, kan der mellem virksomheden og medarbejderne eller medarbejderrepræsentanterne træffes aftale om indførelse af særlige lønsystemer, ligesom aftaler om fravigelse af Fællesoverenskomstens arbejdstidsbestemmelser kan indgås.

Ovennævnte aftale skal for at være gyldig godkendes af FA og DFL.”

Den 16. juni 2006 fremsendte advokat Merete Preisler på vegne FA en fællesmødebegæring til LO.

I begæringen er det anført bl.a.:

”På baggrund af, at Fagligt Fælles Forbund har fremsat krav om overenskomstforhandlinger og fremsat 1. blokade-/strejkevarsel for livreddere, der er ansat i TrygFonden som led i TrygFonden og Dansk Svømmeunions projekt ”Tryk på Stranden”, skal FA hermed begære fællesmøde.

Livredderne er omfattet af protokollat mellem FA og DFL for midlertidigt beskæftigede service- og teknikerpersonale. Hertil kommer, at Hovedaftalen mellem FA og DFL bestemmer, at FA og dets medlemmer ikke kan indgå kollektiv overenskomst med andre organisationer.

På det grundlag er det FA’s opfattelse, at de varslede kampskridt er ulovlige.

...

FA har imidlertid fundet det nødvendigt at begære fællesmøde for det tilfælde, at Fagligt Fælles Forbund ikke trækker sine krav tilbage.”

I en e-mail af 19. juni 2006 til Rene Højer, TrygFonden, protesterede Henriette Olofsen på vegne 3F mod, at ”det på mødet d. 15. juni blev klargjort, at ansættelsesforholdet er omfattet af protokollat under FA og DFL for midlertidigt beskæftigede service/teknikere”. Hun protesterede endvidere mod, ”at DFL får udstedt en allonge til ansættelsesbrevet, som henviser til overenskomsten”, idet hun henviste til, at 3F havde begæret overenskomst og afsendt 1. strejkevarsel/blokadevarsel.

Efter at advokat Merete Preisler ved brev af 22. juni 2006 på vegne FA havde gentaget sin begæring om fællesmøde, blev der afholdt fællesmøde den 26. juni 2006, hvor der deltog repræsentanter fra LO, 3F, FTF, DFL, FA og TrygFonden. I referatet fra fællesmødet er det anført bl.a.:

”På foranledning af FA for TrygFonden blev der holdt møde til drøftelse af 3F’s krav om overenskomstforhandling og afgivelse af strejkevarsel af 15. maj 2006 for livredderne ansat i TrygFonden til TrygFondens og Dansk Svømmeunions projekt ”Tryk på stranden”.

FA oplyste, at TrygFonden har været medlem af FA siden 1. april 2006.

Det er FA’s opfattelse, at 3F’s krav om overenskomstforhandling og strejkevarsel savner et rimeligt fagligt formål. Dels er 3F afskåret fra i medfør af FA’s hovedaftales § 1 og § 5 med DFL om industriforbund at kræve overenskomst for livredderne, dels er medarbejderne om-

fattet af FA's overenskomst med DFL, protokollatet om midlertidigt beskæftigede service/teknikere, som er en integreret del af overenskomsten. Protokollatet vedlægges referatet.

DFL gav udtryk for enighed med de af FA anførte synspunkter.

FA gjorde endvidere gældende, at den mellem FTF og LO indgåede aftale om grænsestrid betyder, at 3F også af denne grund er afskåret fra at konflikte til støtte for overenskomst, idet grænsestriden i henhold til aftalen skal løses ved forhandling mellem de stridende forbund.

...

3F oplyste, at sagen er indledt med baggrund i henvendelser fra livreddere om, at de ikke har tilfredsstillende arbejds- og ansættelsesvilkår, at livredderne er tilknyttet projektet som frivillige på diæter. 3F rettede derfor henvendelse til TrygFonden/Dansk Svømmeunion herom 17. marts 2006. Det er fortsat 3F's opfattelse, at de ansatte ikke er sikret betryggende vilkår, og at ansættelsesbeviserne ikke opfylder lovens krav. LO fastholdt derfor på 3F's vegne kravet om overenskomstforhandling for livredderne og det afgivne 1. strejkevarsel. Der vil blive afsendt et 2. strejkevarsel.

Det er 3 F's opfattelse, at forbundet har en aktuel faglig interesse i at organisere livredderne. 3 F henviste til, at forbundet organiserer projektansatte og sæsonmedarbejdere inden for bl.a. Kultur-, idræt- og forlystelsesområdet. LO bestred ligeledes, at livredderne er omfattet af nogen overenskomst mellem FA og DFL. I relation til FA's henvisning til den bestående grænsestrid bestred LO, at denne omfatter det timelønnede område, ligesom LO bestred, at FA kunne støtte ret på aftalen...

3 F ønsker ikke at oplyse, hvor mange medlemmer de har i Trygfonden, men oplyste, at de har medlemmer.

Det er FA's opfattelse, at 3 F ikke kan konflikte til støtte for forbedring af ansættelsesforholdene for livredderne. FA bestrider, at livredderne hører under 3 F's medlemsområde...

...

Parterne var enige om, at få Arbejdsrettens principielle afgørelse af lovligheden af 3 F's krav og enige om, at sagen indbringes som hastesag for Arbejdsretten og at konflikt ikke iværksættes, før Arbejdsrettens afgørelse foreligger."

Den grænseaftale, som der henvises til i referatet, er "Samarbejdsaftale mellem Landsorganisationen i Danmark (LO) og Funktionærernes og Tjenestemændenes Fællesråd (FTF)", indgået den 26. april 2006 med ikrafttræden 1. maj 2006, hvori det bl.a. hedder:

”

§ 1 Formål

Med det formål at sikre fagbevægelsen i Danmark mere indflydelse og forbedre interessevaretagelsen for de to organisationer og deres respektive medlemsorganisationer etablerer LO og FTF en aftale om et tættere samarbejde.

Aftalen skal styrke den faglige indflydelse i forhold til de udfordringer, der opstår som følge af globaliseringen og nye krav til fremtidens velfærdssamfund.

Aftalen skal forbedre samarbejdet mellem LO og FTF og mellem de til hovedorganisationerne knyttede medlemsorganisationer med det mål at sikre en høj organiseringsprocent og derved styrke grundlaget for den danske aftalemodel.

Aftalen har endvidere til for mål at sikre en optimal ressourceanvendelse.

...

§ 4 Afgrænsning af organisationernes områder

Stk. 1.

Organisationsområdet for LO og organisationer tilsluttet LO er tjenestemænd, funktionærer og lignende, der overenskomstmæssigt er dækket af hovedaftaler og/eller overenskomster og dokumenterede aftaler, som er afsluttet af LO eller tilsluttede organisationer og deres afdelinger.

Organisationsområdet for FTF og organisationer tilsluttet FTF er tjenestemænd, funktionærer og lignende, der overenskomstmæssigt er dækket af hovedaftaler og/eller overenskomster og dokumenterede aftaler, som er afsluttet af FTF eller tilsluttede organisationer og deres afdelinger.

...

Stk. 5.

Betingelsen for, at sagen kan kræves behandlet i henhold til nedenstående regler, er, at det faglige område og/eller de nævnte medlemmer jf. stk. 1 kan henføres til den pågældende hovedorganisations område.

...

§ 5 Løsning af grænsestridigheder

Stk. 1. Definition og overordnede principper

Der foreligger en grænsestrid, hvis et eller flere medlemsorganisationer mener, at et fagligt område og/eller nogle medlemmer fejlagtigt er organiseret i en organisation under den anden hovedorganisation.

Grænsestridigheder skal søges løst ved direkte forhandling mellem de involverede medlemsorganisationer, jf. stk. 2. Hvis dette ikke fører til et resultat, skal gøres forsøg med mægling, jf. stk. 3. Hvis dette ikke løser grænsestridigheden, kan denne forelægges LO-FTF grænse-nævnet til afgørelse, jf. stk. 4."

3F har til illustration af, at 3F overenskomstdækker tilsvarende områder, bl.a. henvist til Overenskomst indgået mellem KL, FOA og 3F for offentligt ansatte "Tekniske servicemedarbejdere og tekniske serviceledere ved kommunale institutioner, parkeringsvagter/-kontrollører og uddannede ejendomsserviceteknikere" for perioden 1. april 2005 – 31. marts 2008. Det hedder i denne overenskomst bl.a.:

"Kapitel 1. Personafgrænsning og forhandlings- og aftaleret § 1. Hvem er omfattet. Forhandlings- og aftaleret

Stk. 1

Overenskomsten omfatter:

...

Bemærkning:

De tekniske serviceopgaver udføres eksempelvis ved ... svømmehaller og friluftsbade, ...

...

Medarbejdere i svømmehaller og friluftsbade skal have mulighed for at træne til livredderprøve eller bassinprøve i arbejdstiden. Medarbejdere, der udfører tjeneste ved bassinkant, skal have mulighed for at træne til erhvervslivredderprøve. Træningen tilrettelægges i et tidsrum, hvor det er til mindst gene for publikum. Kommunalbestyrelsen kan til enhver tid kræve dokumentation (eventuelt livredderprøve eller Dansk Livredningsselskabs bassinprøve) for, at medarbejderne fortsat er i stand til at udføre arbejdet ved bassinkanten på tilfredsstillende vis.

...

Stk. 4

Forhandlings- og aftaleretten for tekniske servicemedarbejdere/-ledere varetages af FOA for så vidt angår de kommuner, der er nævnt i bilag 1 om indbetaling til pensionsordning i Pen-Sam Liv forsikringsaktieselskab og af 3F for så vidt angår de kommuner, hvor indbetaling til pensionsordning sker til PKS/PensionDanmark.

Tekniske servicemedarbejdere/-ledere, der er ansat før 1. januar 1995, kan have bevaret medlemskab af enten FOA eller 3F, hvorfor forhandlings- og aftaleretten varetages af den hidtidige organisation uden hensyn til bilag 1."

3F har endvidere fremlagt flere eksempler på lokaloverenskomster, herunder en lokaloverenskomst indgået mellem Munkebo Idrætscenter og Specialarbejderforbundet i Danmark – Munkebo afdelingen. Det hedder i § 1 i denne overenskomst:

"§ 1. Overenskomstens område:

Overenskomsten omfatter ansatte, som er fyldt 18 år, og som naturligt henhører under Specialarbejderforbundet i Danmark. – Bl.a. idrætsassistenter, badeassistenter, tekniske servicemedarbejdere og al andet specialarbejder beskæftigelse. (Såfremt der ikke træffes anden aftale, er ansatte på timeløn)"

Endvidere er det under sagen dokumenteret, at der er indgået overenskomst mellem Specialarbejderforbundet i Danmark (nu 3F) og Den Særlige Arbejdsgiverforening i HTS-A gældende for Falck Danmark A/S reddere.

Forklaringer

Lars Ole Würtz Nielsen har forklaret bl.a., at han har været ansat i Trygkoncernen siden 1993 og nu er vicedirektør i Tryg i Danmark/Trygfonden. Tryg i Danmark er et finansielt holdingselskab, som investerer i selskaber, hvis aktiviteter er tryghedsskabende. Selskabet har også en non-kommerciel del, TrygFonden, som driver og støtter en række almennyttige aktiviteter af trygheds-

skabende karakter, herunder livredningstjeneste. Tidligere blev Tryg i Danmark drevet sammen med Tryg Vesta, således at administrationen og juraen blev varetaget i Tryg Vesta. I kraft af Tryg Vestas medlemskab af FA var Tryg i Danmark samtidig omfattet af overenskomsten mellem FA og DFL. Efter udskillelsen i oktober 2005 forekom det naturligt at fortsætte med uændrede vilkår for de ansatte, hvorfor Tryg i Danmark søgte optagelse i FA. Den formelle beslutning herom blev truffet på et bestyrelsesmøde den 8. marts 2006, men beslutningen var reelt under forberedelse længe før. Efter udskillelsen havde Tryg i Danmark kun få medarbejdere og skulle derfor til at opbygge sin egen administration. Det var en proces, der tog tid, og hvor man på et tidspunkt nåede til personalesiden. På det første bestyrelsesmøde i december 2005 vedtog man et budget. På mødet i marts 2006 var man nået til at træffe beslutning om indmeldelse i FA. Man havde på det tidspunkt ikke særligt livreddernes overenskomstforhold for øje. Han kender ikke detaljerne vedrørende livreddernes ansættelsesforhold.

Rene Højer har forklaret bl.a., at han er projektleder i TrygFonden. Han var med til i 1998 at indlede samarbejdet med Dansk Svømmeunion om projekt "Tryg på stranden", som havde til formål at forbedre badesikkerheden i Danmark. Projektet bestod fra starten i at opsætte livreddertårne og få livreddere ud på strandene. Dengang var der kun 12 kystlivreddere i alt i Danmark. Det var fra starten frivillige, der deltog i projektet. De blev sidestillet med frivillige idrætsledere og fik kun skattefri diæter. Siden er projektet vokset betydeligt. Der er bl.a. blevet opsat 2-3 nye livreddertårne hvert år, og der er blevet gjort meget ud af rekrutteringen af livreddere. Antallet af livreddere er vokset år for år. I 2007 var man oppe på 123 og i år forventes det, at man når op på ca. 150. Der har siden 2003 været ansat en professionel kystlivredningschef, som bl.a. har til opgave at indsamle og cementere viden om sikkerhed ved kysten, og der er blevet oprettet et instruktørkorps. Projektet udvikles kontinuerligt i samarbejde med Dansk Svømmeunion. Ansættelsen af personale til projektet sker formelt hos Dansk Svømmeunion, hvor også sekretariatet fysisk er placeret, men kontrakterne tiltrædes af TrygFonden, der finansierer ansættelserne. En kystlivredders funktioner er meget forskellige fra en almindelig livredders. En kystlivredder skal have kendskab til vind og vejr og skal kunne håndtere udstyr, som det ikke er nødvendigt for en almindelig livredder at kende til. En livredder i en svømmehal skal alene holde øje med et bassin, hvor vandet er klart, således at man se ned til bunden. Der stilles således meget større krav til kystlivreddere. Det sker derfor også, at ansøgere med erfaring som livredder i en svømmehal, dumper til projektets optagelsesprøve til kystlivredder. Ud af de 257 personer, der i år ansøgte om optagelse som kystlivredder, blev der udtaget 130 til at deltage i prøven. Heraf bestod 45 og blev indkaldt til kystlivreddergrunduddannelsen.

Gurli Martinussen har forklaret bl.a., at hun er direktør i TrygFonden. Hun har det overordnede ansvar for udvikling og drift. Beslutningen om Tryg i Danmarks indmeldelse i FA blev truffet helt uafhængig af problematikken omkring kystlivreddernes ansættelsesforhold, og beslutningen var allerede truffet, da 3F rejste krav om overenskomst. Da 3F den 17. marts 2006 henvendte sig første gang med krav om overenskomst, var kystlivredderne ikke ansat i TrygFonden, og der var endnu ikke truffet beslutning om, hvorvidt de skulle ansættes. På det tidspunkt var projektet vokset meget, og der var tilknyttet i alt 80-90 frivillige kystlivreddere, hvilket gjorde administrationen af projektet vanskeligere. Det gjaldt ordningen med skattefrie diæter, ligesom der var flere eksempler på, at kystlivreddere meldte fra i sidste øjeblik. Der havde derfor længe pågået overvejelser om, hvorvidt man skulle bevæge sig i retning af en mere professionel drift af projektet, eller om projektet skulle drosles ned. Disse overvejelser udgjorde en del af baggrunden for i 2003 at ansætte en kystlivredningschef. Fordelen ved at ansætte kystlivredderne var bl.a., at man herved i højere grad kunne binde livredderne til projektet. Efter et møde med KPMG indså man endvidere, at det ikke længere var muligt at opretholde ordningen med skattefrie diæter. Beslutningen om at ansætte livredderne blev godkendt på et bestyrelsesmøde den 17. maj 2006. Ansættelsen af livredderne var en stor beslutning såvel organisatorisk som økonomisk, idet den indebar ekstraudgifter på knap 2 mio. kr. for det pågældende år. Ansættelseskontrakterne for livredderne blev udarbejdet den 22. – 23. maj samme år. På det tidspunkt var forhandlingerne med DFL om, på hvilken måde livredderne var omfattet af overenskomsten, ikke afsluttet. Hun deltog ikke selv i disse forhandlinger, men det lå hele tiden klart, at livredderne var omfattet, selv om man ikke havde overblik over, hvad det var for vilkår, som var gældende for livredderne. Derfor valgte man i første omgang at lade det fremgå af ansættelsesbeviserne, at der ingen kollektive overenskomster var gældende for ansættelsesforholdet. Da forhandlingerne om livreddernes overenskomstforhold var faldet på plads, blev der lavet en allonge til ansættelsesbeviserne. 3Fs brev af 14. juni 2006, hvori forbundet fastholdt kravet om overenskomst, kom som en overraskelse, da de troede, sagen var ude af verden. Hun er af den opfattelse, at projekt ”Tryg på stranden” gør en stor forskel med henblik på forebyggelse af ulykker. Den største udfordring for projektet vil fortsat være at få rekrutteret og uddannet det fornødne antal kystlivreddere.

Erik Bech har forklaret bl.a., at han har været kystlivredningschef i projekt ”Tryg på stranden” siden 1. september 2003. Han har tidligere arbejdet som livredder. Han står for den daglige drift og faglige udvikling af ”Tryg på stranden” og er en del af projektets sekretariat, som udover ham

selv består af en driftsleder, en uddannelsesleder og en sekretær. Han er ansat af Dansk Svømmeunion, og hans ansættelseskontrakt er tiltrådt af TrygFonden. Der er store forskelle imellem en kystlivredders og en svømmehalslivredders arbejde. En livredder i en svømmehal har til forskel fra en kystlivredder ret væsentlige rengøringsopgaver. Derudover er der den store forskel, at en svømmehalslivredder arbejder i et lukket, overskueligt miljø, hvor der er fri sigtbarhed til bunden af bassinet, mens en kystlivredder arbejder på et større område og i et ukontrolleret miljø underlagt naturens luner. Hvis der sker en ulykke ved kysten, skal en kystlivredder kunne identificere stedet, foretage alarmering, forcere vanskelige fysiske forhold, herunder betjene en båd og eventuelt dykke ned og eftersøge en person på havbunden, bringe vedkommende tilbage på land, hvilket muligvis skal ske gennem brændingen, samt foretage genoplivning. Disse opgaver er væsensforskellige fra en svømmehalslivredders, og det er også afspejlet i, at en kystlivredders uddannelse er væsentlig mere omfattende end en svømmehalslivredders. Den uddannelse, som en kystlivredder hos projekt "Tryk på stranden" har gennemgået, er ILSF-akkrediteret. Den indeholder 3 moduler, som typisk afvikles over 3 forlængede weekender, bestående af et modul i bassin, et modul på åbent vand samt et modul, der navnlig omfatter en række redningsfaglige øvelser. En almindelig svømmehalslivredders uddannelse omfatter alene en kort test af svømmefærdigheder, test af dykning på 2 meters dybde, bjærge- og førstehjælpsøvelser. Mange svømmehalslivreddere klarer sig ikke igennem "Tryk på strandens" kystlivredderuddannelse. Projektet har af samme årsag i år været nødt til at rekruttere kystlivreddere fra bl.a. Australien og Sydafrika for at få et tilstrækkeligt antal kvalificerede kystlivreddere. Selv om falckreddere får en god uddannelse til det, de skal kunne, vil de også skulle igennem en særlig uddannelse for at blive kystlivreddere. De er f.eks. ikke uddannet til at sejle gennem brænding eller til at dykke ned på bunden.

Bent Halfdan Petersen har forklaret bl.a., at han er ansat som jurist i DFLs sekretariat. Sekretariatet har ca. 20 ansatte, der betjener 7.500 medlemmer. DFL optager alle ansatte i forsikringssektoren, hvilket omfatter en bredere kreds. F.eks. overenskomstdækker DFL kantinemedhjælpere ansat i forsikringsbranchen. Blandt medlemmerne beskæftiger ca. 200 sig med andet end arbejde, der er direkte knyttet til forsikring. Bestemmelsen om organisationseksklusivitet i § 5 i hovedaftalen mellem FA og DFL håndhæves nøje. Der er ingen af kystlivredderne i projekt "Tryk på stranden", som er medlemmer af DFL. Det skyldes nok, at kystlivredderne er studerende ansat i et feriejob i 4-8 uger, og sådanne organiserer sig traditionelt ikke. DFL har heller ikke modtaget henvendelse fra nogen af kystlivredderne. Kystlivredderne er uanset det anførte dækket af overenskomsten. Så vidt

han ved, har 3F ikke indledt en grænsesag mod DFL i henhold til samarbejdsaftalen mellem FTF og LO.

Ivan Herrmann har forklaret bl.a., at han er studerende ved DTU. I perioden 2000-2006 var han livredder ved Nordsjællands Kysts Livredningstjeneste, og i perioden 2002-2006 var han livredder ved projekt "Tryk på stranden". I 2004-2005 fungerede han endvidere som instruktør på projektets kystlivredderuddannelse. Han kunne godt tænke sig at vende tilbage til arbejdet som livredder. Han synes, at der er en række problemer forbundet med kystlivredderuddannelsen. Navnlig finder han det problematisk, at der går ½ år fra, en person gennemgår uddannelsen til det tidspunkt, hvor vedkommende tager den i brug, hvilket er for lang tid. Der er også et problem med placeringen af livreddertårnene, idet de er placeret ca. 100 m fra vandkanten. Efter at han og andre havde gjort ledelsen for projektet opmærksom på disse forhold, men kun havde fået negative svar, henvendte de sig efter sæsonen i 2005 til 3F herom. De havde i første omgang forsøgt at starte Dansk Livredder Forening op som en frivillig organisation, men fandt ud af, at de havde brug for støtte fra en professionel organisation. Det var de faglige og sikkerhedsmæssige ting, som fik dem til at rette henvendelse til 3F, ikke lønnen. Han blev samtidig indmeldt i 3 F, hvor han stadig er medlem. Han har i forbindelse med sin tilknytning til "Tryk på stranden" været til stede ved 3 drukneulykker. Han kan ikke udelukke, at dette påvirker hans forhold til "Tryk på stranden".

Jacob Mayland har forklaret, at han er studerende på DTU. Han har været livredder i projekt "Tryk på stranden" i perioden 2003-2005. Rekruttering af livredderne til projektet sker via flyers og plakater, som opsættes på uddannelsesinstitutioner og i svømmehaller. Livredderne er navnlig studerende, der har afsluttet gymnasiet for nylig. Han var med i en gruppe af livreddere, der i sæsonen 2005 var utilfredse med arbejdsforholdene og uddannelsen som livredder i projektet. Gruppen kontaktede ledelsen for Tryk Fonden, herunder Gurli Martinussen og Erik Bech, om problemerne, hvilket ikke gav noget resultat. Han meldte sig ind i 3F på anbefaling af et cykelbud, der fortalte, at sæsonarbejdere var organiseret i 3F. Han kendte ikke til, at det var muligt at melde sig ind i DFL.

Allan Kaadtmann har forklaret bl.a., at han er sikkerhedsrepræsentant i Falck, hvor han har været ansat siden 1987. Han har været redningsdykker i Falck i 5 år. Tidligere havde redningsdykkere ofte en baggrund fra forsvaret. Nu er det uddannede reddere, som får en ekstra uddannelse i redningsdykning. Der er på landsplan ca. 50 erhvervs- og redningsdykkere. Falck tager sig navnlig af redderarbejde i dybden, hvilket kræver brug af flaske, mens andre tager sig af redderarbejde i

vandoverfladen. En del af falckredderuddannelsen tager sigte på redning i overfladen. Redderne lærer i den forbindelse at sejle i båd, herunder i brændingen, samt sværere personredning, bjærgning og genoplivning. Denne del andrager ½ år af uddannelsen, som i alt løber over 3 år og 9 måneder og for voksnelever 3 år og 5 måneder. Han har personligt været med til at redde personer i overfladen. Om det i det enkelte tilfælde lykkes at redde en person i overfladen afhænger af årstid, påklædning og hvor lang tid, der går, inden man når ulykkesstedet. Falckreddere bruger også dykkerdragter ved redning i overfladen. Det tager 1½ minut at skifte til dykkerdragt. Han mener, at alle falckreddere kan klare kravene til svømning i den prøve, som kystlivredderne i projekt ”Tryk på stranden” gennemgår. De kan også sejle ud gennem brændingen og foretage redning i overfladen. Det er dog ikke sikkert, at alle falckreddere nødvendigvis kan gennemføre kystlivredderprøven.

Henriette Olofsen har forklaret bl.a., at hun har været forhandlingssekretær i 3F siden 2006.

Blandt 3Fs medlemmer findes livreddere både til lands og til vands. 3F har organiseret over 4.300 medlemmer hos Falck, og i alt 7.000 medlemmer er beskæftiget med redning herunder som bademestre. Falckredderne har bjærgeopgaver på lavt vand, der er sammenlignelige med kystlivreddernes opgaver. Hun har ikke kendskab til andre organisationer, som organiserer livreddere på det private område. Kystlivredderne ansat i projekt ”Tryk på stranden” hører til sæsonarbejdere, der traditionelt sorterer under 3Fs område.

Parternes argumentation

Klager har anført bl.a., at lovligheden af 3Fs krav om overenskomstforhandlinger og strejkevarsel beror på, om 3F har en faglig interesse af tilstrækkelig styrke og aktualitet, og at det ikke er tilfældet.

3F har bevisbyrden for, at forbundet har en naturlig faglig interesse i at overenskomstdække kystlivreddernes arbejdsområde. Denne bevisbyrde er ikke løftet. Organiseringen af kystlivreddere hører således ikke naturligt under 3Fs faglige område, og 3F har ingen medlemmer, der er kystlivreddere. 3F har i den forbindelse heller ikke dokumenteret at have medlemmer, der er ansat som kystlivreddere hos Trygfonden. For så vidt angår overenskomsten for offentligt ansatte ”tekniske servicemedarbejdere og tekniske serviceledere ved kommunale institutioner, parkeringsvagter/-kontrollører og uddannede ejendomsserviceteknikere” indgået mellem KL, FOA og 3F for 2005-2008, som 3F har påberåbt sig til støtte for, at forbundet skulle have en naturlig faglig interesse, er overenskomstdækningen for størstepartens vedkommende overladt til FOA. Overenskomsten dækker i øvrigt kun medarbejdere i svømmehaller, friluftsbade og lignende, men ikke kystlivreddere.

Svømmehalslivreddere og kystlivreddere kan ikke sammenlignes, idet de udfører vidt forskellige opgaver, ligesom de arbejder under vidt forskellige arbejdsbetingelser. Den uddannelse, som kystlivreddere gennemgår, er således langt mere kvalificerende end den uddannelse, som en almindelig livredder har fået. Kystlivreddere kan heller ikke sammenlignes med Falckreddere, som modtager en mere generel uddannelse, og hvoraf kun få opnår særlige kvalifikationer med hensyn til livredning.

Hertil kommer, at de hos Trygfonden ansatte kystlivreddere har været overenskomstdækket siden 1. april 2006, hvor Trygfonden blev optaget i Finanssektorens Arbejdsgiverforening, og dermed omfattet af hovedaftalen mellem FA og DFL. Kystlivredderne er i kraft heraf omfattet af protokollat af 25. januar 2005 om midlertidigt beskæftigede service/teknikere, som er en del af overenskomsten mellem FA og DFL, hvilket også fremgår af allongen til kystlivreddernes ansættelseskontrakter. TrygFondens optagelse i FA skete uafhængig af problemstillingen omkring kystlivreddernes overenskomstforhold, og der er derfor ikke tale om noget forsøg på omgåelse. Den omstændighed, at kystlivreddernes arbejde allerede er relevant overenskomstdækket, må skærpe kravene til beviset for, at disse arbejdsfunktioner i den konkrete situation hører til 3F's naturlige arbejdsområde. Der- til kommer, at det ikke fra 3Fs side er gjort gældende, at den nuværende overenskomstdækning ikke er fyldestgørende.

Samlet kan 3F ikke anses for at have en faglig interesse af tilstrækkelig styrke og aktualitet til at anvende kampskridt med henblik på at opnå overenskomst.

3F er derudover som følge af § 5 i FAs hovedaftale med DFL, der indebærer organisationseksklusivitet, afskåret fra at kræve overenskomst for kystlivredderne. Hovedaftalen er udtryk for en industriforbundsoverenskomst, som er anerkendt i arbejdsretlig teori og praksis.

Endelig er 3F afskåret fra at fremsætte krav om overenskomst under trussel om konflikt, idet forbundet er bundet af pligten til at efterleve den mellem LO og FTF indgåede samarbejdsaftale af 26. april 2006, hvori der er fastlagt en nærmere bestemt fremgangsmåde for løsning af grænsestridigheder.

Biintervenienten, FTF for DFL, har i det væsentlige tilsluttet sig det, som klager har gjort gældende, herunder at det vil være i strid med bestemmelsen om organisationseksklusivitet i § 5 i hovedaftalen mellem FA og DFL, hvis 3F får en overenskomst som krævet. Bestemmelsen og dermed DFLs status som industriforbund på området er ikke tidligere blevet krænket eller anfægtet af de indkla-

gede organisationer eller af arbejdsmarkedets parter, og bestemmelsen er udtryk for en hensigtsmæssig ordning, som tilgodeser både arbejdsgivernes og arbejdstagernes interesser på forsikringsområdet. Det er af vital interesse for FA og DFL at opretholde det nuværende system. Konsekvensen af at acceptere et brud på det nuværende system vil være, at der vil komme en række overenskomster på forsikringsområdet, hvilket heller ikke vil være i lønmodtagernes interesse. 3F har set i forhold hertil ingen tungvejende og beskyttelsesværdig interesse i at opnå overenskomst for så vidt angår kystlivredderne.

DFL har samtidig forpligtet sig til at optage enhver medarbejder ansat inden for hovedaftalens område, der måtte fremsætte ønske herom, som medlem uanset beskæftigelse og faglig baggrund. Kystlivredderne er ansat inden for hovedaftalens område, idet de er omfattet af protokollat mellem FA og DFL for midlertidigt beskæftigede service/teknikere, der er en integreret del af overenskomsten, og således ansat på funktionærlignende vilkår.

Det må i øvrigt anses for tvivlsomt, om 3F overhovedet overenskomstdækker kystlivreddere, endsiges har en faglig interesse af den fornødne styrke og aktualitet i at opnå overenskomst. Selv om 3F måtte anses for at overenskomstdække livreddere, repræsenterer forbundet ikke et rimeligt antal medlemmer inden for dette område. Det fremgår således af oplysningerne i sagen, at FOA har forhandlingsretten for tekniske servicemedarbejdere/ledere, herunder medarbejdere i svømmehaller og friluftsbade, for så vidt angår de fleste større kommuner, og FOA er således den primære organisation, der har med livredning at gøre. Når FOA ikke er indtrådt i sagen, må det ses som udtryk for, at FOA ikke har den fornødne faglige interesse. Så meget desto mere kan 3F heller ikke antages at have en sådan interesse.

3F har heller ikke nogen særlig interesse på forsikringsområdet, ligesom 3F ikke har dokumenteret at have medlemmer blandt de ansatte i Trygfonden. DFL må derimod som forsikringsfunktionærenes forbund med 7.500 medlemmer i forsikringsbranchen anses for den naturlige organisation til at organisere kystlivredderne.

Indklagede har anført bl.a., at 3Fs krav om at opnå overenskomst for kystlivredderne ansat i Trygfonden vedrører et krav om overenskomstdækning for arbejde, som hører under organisationens naturlige faglige område. 3F er den altdominerende organisation inden for livredningsområdet med i alt ca. 7.000 medlemmer inden for dette område, og kystlivredderne er grundlæggende liv-

reddere, selv om de også måtte have nogle yderligere kompetencer. Forbundet organiserer en række livreddere både på det private og det offentlige område og har bl.a. overenskomst for falckredderne, som dækker mange former for redderopgaver, og hvis uddannelse strækker sig over 3 år og 9 måneder, hvilket skal sammenlignes med, at uddannelsen for Trygfondens kystlivreddere løber over 3 weekender. Det er under sagen ubestridt, at det udover 3F kun er FOA, som har overenskomst på området for livredning. Det kan ikke være afgørende for bedømmelsen af, om livredning henhører under 3Fs naturlige faglige område, hvordan fordelingen af forhandlingsretten mellem 3F og FOA er på det kommunale område.

3F fremsatte sit krav over for TrygFonden om overenskomst allerede den 17. marts 2006. TrygFondens kystlivreddere var på dette tidspunkt ikke overenskomstdækket, men spørgsmålet om en eventuelt bestående overenskomstdækning er i øvrigt helt uden betydning, da 3Fs faglige interesse i at opnå overenskomst under alle omstændigheder har den fornødne styrke og aktualitet. I tilfælde, hvor en konkurrerende organisation allerede har overenskomst på en virksomhed, lægges der ved bedømmelsen af konfliktens lovlighed i Arbejdsrettens praksis navnlig vægt på organisationernes absolutte medlemsdækning inden for et givet område og – i mindre grad – på deres relative medlemsdækning på den enkelte virksomhed. 3F dækker i den forbindelse på landsbasis 7.000 medlemmer på området for livredning, mens DFL ikke tidligere har haft livreddere som medlemmer. Endvidere havde 3F på tidspunktet for fremsættelsen af 1. strejkevarsel flere medlemmer blandt Trygfondens ansatte, mens DFL på det tidspunkt ikke havde et eneste medlem blandt de ansatte. Samlet må 3F derfor anses for at have en faglig interesse af fornøden styrke og aktualitet i at overenskomstdække livredderne under projekt ”Tryg på stranden”.

Den aftale om organisationseksklusivitet, som følger af § 5, stk. 1, i hovedaftalen mellem FA og DFL, er ikke bindende for 3F, som ikke er part i aftalen. Dertil kommer, at aftalen er uden betydning allerede som følge af, at aftalen efter hovedaftalens § 1 er begrænset til ”FA’s medlemsselskaber inden for forsikringsområdet”, jf. herved også Arbejdsrettens dom af 21. december 2006 i sag A2004.471. Arbejdet som livredder hos Trygfonden, der ikke beskæftiger sig med forsikringsvirksomhed, er derfor slet ikke omfattet af aftalen.

TrygFonden kan heller ikke støtte ret på samarbejdsaftalen indgået mellem LO og FTF, som alene vedrører de organisationer, der er parter i aftalen. Herudover er den aftale, som er indgået mellem FA og DFL vedrørende kystlivredderne, udtryk for en timelønsoverenskomst uden krav på løn under

sygdom, og aftalen er derfor slet ikke omfattet af grænseaftalen, som vedrører ”tjenestemænd, funktionær og lignende”.

Arbejdsrettens begrundelse og resultat

Som fastslået i Arbejdsrettens praksis, er det en almindelig arbejdsretlig grundsætning, at en fagforenings adgang til at anvende kollektive kampskridt med henblik på at opnå overenskomst alene er betinget af en faglig interesse, der har en passende styrke og aktualitet. Denne praksis modificeres, når den fagforening, der kræver overenskomst, er medlem af samme hovedorganisation som den fagforening, der i forvejen har overenskomst med virksomheden, men dette er uden betydning for den foreliggende sag, hvor 3F og DFL er i et frit konkurrenceforhold, jf. herved bl.a. Arbejdsrettens dom af 30. marts 2006 i sag A2005.1029.

Det er herefter ikke afgørende for sagens udfald, om kystlivredderne i TrygFonden var dækket af en overenskomst med DFL, da 3F rejste kravet om overenskomstdækning.

Arbejdsretten finder det efter bevisførelsen godtgjort, at arbejdet som kystlivredder hovedsagelig består i livredderarbejde, hvilket må anses for et centralt fagligt interesseområde for 3F, som overenskomstdækker ca. 7.000 livreddere på landsbasis og herunder også livreddere med særlige uddannelsesmæssige kompetencer.

Arbejdsretten finder på den baggrund, at 3F har en faglig interesse af passende styrke og aktualitet i at opnå overenskomst med TrygFonden dækkende kystlivreddernes arbejdsområde, hvilket yderligere bestyrkes af, at 3F på tidspunktet for afgivelsen af 1. strejkevarsel havde medarbejdere ansat som kystlivreddere hos TrygFonden, mens DFL – hvis naturlige dækningsområde traditionelt har været forsikringsvirksomhed – på intet tidspunkt har haft medlemmer ansat som kystlivreddere hos TrygFonden.

FA og DFL kan ikke indgå aftale med bindende virkning for 3F. Allerede af den grund kan bestemmelsen om organisationseksklusivitet i § 5, stk. 1, i Hovedaftalen mellem FA og DFL ikke afskære 3F fra at opnå overenskomst med TrygFonden.

FA har endeligt påberåbt sig af indholdet af samarbejdsaftalen mellem LO og FTF om afgrænsning af disse organisationers områder. Denne aftales dækningsområde er imidlertid afgrænset til ”tjenestemænd, funktionærer og lignende”, og aftalens regler er da heller ikke hverken af LO eller FTF søgt bragt i anvendelse med henblik på at løse grænsestriden i den konkrete sag, der omhandler

timelønsansatte kystlivreddere. Heller ikke samarbejdsaftalen mellem LO og FTF kan derfor antages at afskære 3F fra at opnå den ønskede overenskomst ved brug af konflikt.

Den af 3F ved skrivelse af 15. maj 2006, som fastholdt ved brev af 14. juni 2006, varslede konflikt mod virksomheden TrygFonden kan herefter ikke anses for ulovlig.

Thi kendes for ret:

Landsorganisationen i Danmark for Fagligt Fælles Forbund frifindes.

I sagsomkostninger for Arbejdsretten skal Finanssektorens Arbejdsgiverforening for TrygFonden inden 14 dage fra afsigelsen af denne dom betale 2.000 kr. til Arbejdsretten.

Lene Pagter Kristensen